

15683
22.12.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük Ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkâri Milletvekili

Ali BOZAN
Mersin Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 24-12-2025	Esas No: 2/3441

İ B M M KAYITLAR VE KARARLAR BSK.LİGİ
23 Aralık 2025
Numara

İ B M M KAYITLAR VE KARARLAR BSK.LİGİ
23 Aralık 2025
No: 1764062

GENEL GEREKÇE

Ceza muhakemesi sistemi, savunma hakkının etkin ve nitelikli biçimde kullanılmasına dayanır. Savunma hakkının güvencesi ise avukattır. Avukatın sunduğu hukuki yardım, yalnızca mesleki bir faaliyet olmayıp, aynı zamanda adil yargılanma hakkının ve hukuk devletinin asli unsurudur.

Gelinen aşamada, ceza yargılamasında aynı mahkemede, aynı dosya türünde, aynı hukuki sorumluluğu ve riski üstlenen avukatlar arasında yalnızca görevlendirme biçimine bağlı olarak son derece ağır bir ücret uçurumu oluşmuştur. Bu durum, savunma hakkının özünü zedeleyen yapısal bir soruna dönüşmüştür.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre Asliye Ceza Mahkemesinde seri muhakeme dosyasını takip eden bir avukat için belirlenen asgari ücret 45.000 TL'dir. Buna karşılık, aynı mahkemede, aynı dosyada, Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında görevlendirilen müdafiyeye ödenen ücret KDV dahil 2.297 TL olup, kesintiler sonrası avukatın eline geçen tutar yaklaşık 1.900 TL düzeyindedir. Ortaya çıkan tablo 20 kata varan bir ücret farkını ifade etmektedir. Bu fark ne yapılan işin niteliğiyle, ne üstlenilen sorumlulukla, ne de mesleki riskle açıklanabilir. Ceza yargılamasında bir insanın özgürlüğü hakkında belirleyici rol üstlenen avukatın emeğinin, görevlendirme biçimine göre bu ölçüde değersizleştirilmesi hukuk düzeniyle bağdaşmaz.

Aynı işi yapan, aynı sorumluluğu taşıyan, aynı mesleki riskleri üstlenen avukatlar arasında bu denli derin bir ücret ayrımı yaratılması ölçülülük ilkesine aykırıdır, eşitlik ilkesini zedeler ve meslek onurunu doğrudan hedef alır. Bu durum, savunma hizmetinin temelini oluşturan avukat emeğinin sistematik biçimde değersizleştirilmesine yol açmaktadır.

Öte yandan, Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında görevlendirilen müdafilerin takip ettiği dosyalar beraatle sonuçlansa dahi, uygulamada çoğunlukla vekâlet ücretine hükmedilmemektedir. Savunmanın en ağır sorumluluğunu üstlenen avukatın, başarılı bir yargılama sonucunda dahi emeğinin karşılığını alamaması, hukuk devleti anlayışıyla açık bir çelişki yaratmaktadır.

Zorunlu müdafilik sistemi, sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir. Ancak bu sistem, avukatın emeğini karşılıksız bırakacak şekilde kurgulandığında sürdürülebilirliğini yitirir. Ücret sorunu çözülmeden, savunma hizmetinin niteliğinin korunması ve adil yargılanma hakkının etkin kullanımı mümkün hale gelmez.

Bu Kanun Teklifi ile amaçlanan; Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında görevlendirilen müdafî ve vekillere ödenecek ücretlerin, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde öngörülen tutarların altına düşmemesini sağlamak, aynı riski alan ve aynı sorumluluğu taşıyan avukatlar arasında eşit ücret ilkesini hayata geçirmek ve savunma hakkını güçlendirmektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinde değişiklik yapılarak, Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında görevlendirilen müdafî ve vekillere ödenecek ücretlerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenen Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde öngörölen tutarların altında kalmaması hüküm altına alınmaktadır. Bu düzenleme ile aynı mahkemede, aynı dosyada, aynı sorumluluk ve risk altında görev yapan avukatlar arasında oluşın ölçüsüz ücret farkının giderilmesi, mesleki ayrımcılığın önlenmesi ve savunma hizmetinin nitelikli biçimde sürdürölmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir

MADDE 3- Yürütme maddesidir

**CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNUN YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA ŞEKLİ
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir:

“Ancak bu suretle belirlenecek ücret, görevlendirmenin yapıldığı yargı merciine ve işin niteliğine göre Türkiye Barolar Birliği tarafından ilgili yıl için belirlenen Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde öngörülen tutarın altında olamaz.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.